

**Kiegyensúlyozatlan tájékoztatás az egyetemi ponthatárokról
az RTL Híradó 2011. július 22-i adásában**

Az 1706/2011. (XI. 23.) számú médiatanácsi határozat kivonata

A tényállás

2011. július 26-án az elsőfokú hatóságként eljáró Nemzeti Média- és Hírközlési Hatóság Hivatalánál két kérelmező a Magyar RTL Televízió Zrt. 2011. július 22-én 12 órai kezdettel sugárzott „RTL híradó - Déli kiadás” és a 19 órai kezdettel sugárzott „RTL híradó - Esti kiadás” című műsorszámokban – a felvételi ponthatárokról szóló hír kapcsán – látottakat kifogásolta. A kérelmezők beadványukban előadták, hogy véleményük szerint a Médiaszolgáltató megsértette az Smtv. 13. §-ában foglaltakat azzal, hogy a kifogásolt műsorszámokban nem tette közzé, hogy a Pázmány Péter Katolikus Egyetem nemzetközi igazgatási szakán az általános felsőoktatási felvételi eljárás ponthatára szintén 436 pont volt. A műsorszámokban ugyanis beszámoltak a 2011-es általános felsőoktatási felvételi eljárásban megállapított ponthatárokról, mely során ismertettek egy „TOP5 Ponthatárok” címet viselő listát. A lista 5. helyén a Semmelweis Egyetem általános orvosi szaka szerepelt 436 ponttal. A kérelmezők szerint a műsorszámok alkalmasak voltak arra, hogy azt a téves látszatot keltsék, hogy a listában feltüntetett szakokon kívüli szakok esetében a ponthatár 436 pont alatt volt.

Az elsőfokú határozat

Az elsőfokú hatóság megállapította, hogy a Médiaszolgáltató a szóban forgó műsorszámokban a 2011-es felvételi eljárás ponthatáiról szóló összeállítás bemutatásával nem sértette meg az Smtv. 13. §-ában meghatározott kiegyensúlyozott tájékoztatás alapvető követelményét, így a kérelmezők kérelmét elutasította.

Az elsőfokú határozat indokolása

Az elsőfokú hatóság döntését azzal indokolta, hogy a kifogásolt műsorszámokban nem volt olyan álláspont (szembenálló nézet), amit a Médiaszolgáltatónak meg kellett volna jelenítenie. Tekintettel arra, hogy nincs olyan el nem hangzott vélemény, aminek a közzétételét kérni lehetne a vizsgált műsorszámok kapcsán, a kiegyensúlyozott tájékoztatás kötelezettségének megsértése jelen esetben nem merült fel. Ugyanakkor az elsőfokú hatóság megjegyzésként szerepeltette a határozatában, hogy nem lett volna elvárható a Médiaszolgáltatótól, hogy az összes felvételi ponthatárt közzétegye, azonban a bemutatott rangsor – mely a narrátor által elmondottak alapján a legmagasabb ponthatárokat tüntette fel – valóban pontatlan volt.

A másodfokú határozat

A Médiatanács az elsőfokú hatóság határozata ellen benyújtott fellebbezést elutasította és az elsőfokú határozatot megváltoztatta.

A másodfokú határozat indokolása

A Médiatanács egyetértett az elsőfokú hatóság döntésével, azonban az elsőfokú határozat indokolását megváltoztatta, mivel álláspontja szerint a kiegyensúlyozott tájékoztatás kötelezettségének megsértése jelen esetben nem csupán azért nem merült fel, mert a

kifogásolt műsorszámokban nem volt olyan álláspont (szembenálló nézet), amit a Médiaszolgáltatónak meg kellett volna jelenítenie.

A Médiatanács kimondta, hogy a hatóságnak azt kell vizsgálni, hogy a ponthatárokról szóló összeállítás tartalmában felmerült-e a kiegyensúlyozott tájékoztatás megsértése, illetve, hogy a kérelmező által kifogásolt pontatlanság, azaz nem tényszerű bemutatás megvalósult-e és ez hozzájárult-e a kifogásolt műsorszámok kiegyensúlyozatlanságához. A Médiatanács szerint a kiegyensúlyozatlanság fogalmilag azért nem merülhetett fel, mert a műsorszámokban szereplő tájékoztatás a felvételi ponthatárokról az adott kontextusban nem minősült olyan kérdésnek, amelyben eltérő álláspontok léteztek, és ezek közzététele szükségeltetett volna a kiegyensúlyozott tájékoztatáshoz. Senki nem vitatta ugyanis a meghatározott felvételi pontszámokat, a panaszos mindössze a tájékoztatás pontatlan, álláspontja szerint megtévesztő jellegét sérelmezte. Tekintettel arra, hogy a pontatlanság csak akkor értékelendő a jogsértés megállapításánál, ha kiegyensúlyozatlan tájékoztatást eredményez. A pontatlan (nem tényszerű) tájékoztatás a Médiatanács szerint nem önállóan értékelendő tényállás, tehát csak akkor értékelendő egy hatósági eljárásban, ha kiegyensúlyozatlan tájékoztatást eredményez. Jelen esetben kiegyensúlyozatlanságról a műsorszám érintett tartalma tekintetében – a fentiek alapján – nem volt szó, a jogsértés nem állapítható meg.

A kifogásolt műsorszámok hírműsorszámok voltak, azaz esetükben a műfajból eredően az egyes eseményekről történő tájékoztatásra rendelkezésre álló idő rövid. Ebből fakadóan esetükben a kiegyensúlyozott, tényszerű tájékoztatás törvényi kötelezettségét az Smtv. 13. §-ában rögzített arányosság elvével összhangban kell alkalmazni, vagyis figyelemmel kell lennie a médiahatóságnak arra, hogy hírműsorszámokban egy-egy tény, vagy esemény részletes bemutatására nincsen mód. Ezért a tájékoztatásnak tömören, a kapcsolódó releváns álláspontokat megemlítve, összefoglalva, vagy azokra kiutalva kell történnie. A Médiaszolgáltató által közzétett táblázat címéből és összetételéből következtethető, hogy ennek célja nem az volt, hogy az összes, magas felvételi ponthatárral rendelkező szakot bemutassák – ahogy erre terjedelmi korlátok miatt nem is lett volna mód –, hanem az, hogy bemutassák a legmagasabb ponthatárokat, és egy-egy példát is találjanak rá, hogy mely szakokon érvényesült az adott pontszám. Figyelemmel az Smtv. 13. §-ában foglalt arányosság követelményére a Médiaszolgáltatótól tehát nem volt elvárható, hogy az időkorlát miatt a Kérelmező által kifogásoltakat teljes részletességgel megjelenítse. Azáltal, hogy a Médiaszolgáltató nem jelenítette meg a Kérelmező által kifogásoltakat a vitatott hírműsorszámokban, csupán általános jelleggel adott tájékoztatást a felvételi ponthatárokról, a tájékoztatás nem vált tényszerűtlenné. A táblázat bemutatása kapcsán elhangzó narrátori kommentár módot adhatott arra, hogy a nézők egy részében – ahogy a kifogás benyújtójában is – azt a benyomást kelthesse, hogy vonatkozó táblázat az összes 436-463 közötti tartományba eső ponthatárral rendelkező szakot tartalmazza. Azonban a nézők egy részében félreértést eredményező narrátori megfogalmazások kapcsán nem állapítható meg egy hírműsorszámokban elhangzó tájékoztatás kapcsán a tényszerűtlen tájékoztatáson keresztül a kiegyensúlyozott tájékoztatás törvényi kötelezettségének megsértése. Tehát abban az esetben sem lehetett volna kiegyensúlyozatlanságról szó, ha a pontatlanságot a Hivatal – a fentiekben kifejtett gyakorlatával ellentétben – önmagában, önálló tényállásként értékelte volna.

Azáltal, hogy a Médiaszolgáltató nem jelenítette meg a Kérelmező által kifogásoltakat a vitatott hírműsorszámokban, csupán általános jelleggel adott tájékoztatást a felvételi ponthatárokról – a Médiatanács megállapítása szerint – a műsorszámok nem váltak kiegyensúlyozatlanná, a Médiaszolgáltató az ismertett tájékoztatási módjában jogsértést nem követett el.